

# Brian Stableford - Inženýr a vykonavatel

"Toto je můj život. Můj!" řekl inženýr. "Dovedeš to pochopit?"

"Chápu to," odpověděl chladně vykonavatel.

"Vytvořil jsem jej," řekl rozhodným hlasem malý muž s brýlemi a nejistýma očima. "Vytvořil jsem jej vlastníma rukama. Nebyl to pouze výplod mého mozku, i jiní lidé přispěli k realizaci tohoto plánu a k vytvoření teorie, která je jeho základem. Jenže já jej uskutečnil! Soustředil jsem geny, upravil chromozomy a spojil zárodečné buňky. Věnoval jsem tomu veškerý čas, energii a úsilí, jehož jsem byl schopen. Jiní si pohrávali s představami, ale byl jsem to já, kdo tento biosystém skutečně vytvořil. Proměnil jsem sen ve skutečnost, ale to ty nemůžeš pochopit."

"Rozumím vám," opakoval robot, z jehož hlavy žhnuly nehybné rudé oči.

Inženýr se jmenoval Gabriel Samarra. Vykonavatel byl pouhým strojem a jméno neměl.

"Podívej se na to," Samarra ukázal rukou na velké vyduuté okno tvořící celou jednu stěnu místnosti. "Podívej se a řekni, že to nemá cenu! Uvědom si, že je to mé. To vše vyrostlo ze základu, který je mým dílem, z buněk, které jsem vytvořil, a teď to jde svou vlastní cestou. Trvalo to léta, ale nakonec jsem tomu ukázal správnou cestu."

Muž a robot hleděli oknem, na jehož druhé straně byl vnitřek asteroidu Lamarck. Při pohledu z vnějška se asteroid nijak nelišil od jiných s jizvami kráterů a prašnými poli. Byl však dutý a jeho vnitřek byl hermeticky uzavřen a pečlivě kontrolován. Byl simulací pozemských podmínek s vodou, vzduchem a osvětlením, které zajišťovaly sluneční baterie, zachycující na jeho povrchu sluneční energii, kterou pak přenášely do nitra asteroidu. Světlo bylo slabé a jeho intenzita se měnila podle toho, jak se otáčel podél své osy. V této chvíli bylo poměrně jasné, neboť v nitru asteroidu bylo právě poledne. Osvětlovalo okraj jakéhosi hustého porostu tvořeného něčím, co se podobalo pavoučím sítím. Jejich podstata byla jemná, až mlhavá, takže se zdálo, že by zrak mohl proniknout do značné hloubky. Ve skutečnosti však viditelnost končila několik metrů od okna observatoře.

Napůl skryto za stříbrnou pavučinovou clonou bylo mnohobarevné rostlinstvo různých forem a tvarů. Některé bylo rudé jako mořské sasanky a svými chapadly pohybovalo v pomalém tanečním rytmu jako by lovalo kořist, která je příliš malá, než aby ji lidské oči mohly vidět.

Mezi vlákny stříbrného pletiva byly rozvěšeny bleděžluté koule s temnými pruhy a v geometricky pravidelných shlucích rostly tu a tam velké vztyčené stvoly zbarvené stříbrně a zlatě.

Byly tam i věci, které se pohybovaly - jakési vznášející se bubliny a drobní živočichové podobní tropickým rybkám plovoucím v gigantické nádržce. Nebylo tam však nic, co by se plazilo nebo běhalo. Vše pohyblivé buď létalo nebo se vznášelo.

V tomto obrovském prostoru neexistovala gravitace. Pojem "nahore a dole" zde neplatil. Naproti tomu v obytné části asteroidu tomu bylo jinak. Místní gravitační pole zde vytvářely záhadné přístroje -záhadné alespoň pro Gabriela Samarru, který nebyl technik, ale genetický inženýr a o technice mimo svůj obor toho věděl jen velmi málo.

"Tento biosystém je něčím mezi společenstvím, organismem a buňkou," řekl inženýr. "Z každého má něco. Jedinečný je i způsob, jakým se to všechno rozmnožuje. Světlo, které přichází zvenčí, je pro tento systém jediným zdrojem externí energie. Voda, vzduch a nerostné látky recyklují, takže organické hmoty je stále stejné množství jako na počátku. Tak jak biosystém roste a zdokonaluje se, využívá všechno znovu a znovu. Ze dne na den se růstem mění a rozvíjí, protože je schopen dále se vyvíjet, mutovat a přizpůsobovat se daným podmínkám, a to přímo děsivou rychlostí. Lze říci, že oběh jeho prvků je spíše spirálovitý než cyklický, nic se nevrací k původnímu stavu. Každá další generace je něčím novým a nikdy se nic neopakuje. To, co jsem tady vytvořil, je něco jako supervývoj na základě přirozeného výběru, který však nemá nic společného s Darwinovou teorií."

Inženýr se odmlčel a vrhl zkoumavý pohled na robota, který po celou tu dobu byl zticha.

"Je to náš největší úspěch a já jsem jej dosáhl. Je můj!"

"Vím," řekl vykonavatel bez zájmu.

"Nic nevíš!" vyjel na něho mužík. "Jak bys také mohl! Nejsi nic než kov - tvrdý chladný kov. Nerozmnožuješ se a jako všichni tvého druhu nemáš schopnost se dále vyvíjet, takže co můžeš vědět o životních systémech? Nevíš co je to žít, měnit se, snít a budovat. Jak vůbec můžeš tvrdit, že víš, co mám na mysli?"

"Snažím se tomu porozumět."

"Přišels všechno zničit. Vrhnout

Lamarcka do Slunce, spálit na popel můj svět i mne. Přišels spáchat vraždu. Jak by mohl vrah pochopit smysl života, který je posvátný!"

"Nejsem vrah," řekl robot klidným hlasem. "Podle instrukcí mám na Lamarcku zůstat a vy zaujmete mé místo v kosmickém člunu, který mne sem dopravil. Za měsíc se setkáte se stanicí K6. Do člunu se musíte přemístit co nejdříve a ihned aktivovat zařízení, které vás přivede do stavu umělé hibernace. Nic se vám nestane, takže nikdo nezemře."

"Nemám na mysli vraždu člověka," řekl obrýlený mužík nevrle, "ale mluvím o vraždě celého biosystému. Není přece možné, abys ho navedl do Slunce! To by bylo víc než vražda, víc než genocida, to by byla zkáza budoucnosti veškerého tvorstva!"

"Dospělo se k názoru, že další existence Lamarcku vytváří přílišné nebezpečí," citoval robot svou instrukci. "Bylo proto rozhodnuto, že tento nebezpečný experiment musí být co nejrychleji zlikvidován, aby se vyloučilo jakékoliv nebezpečí nákazy!"

"A důvod?"

"Bylo shledáno, že Lamarck v sobě skrývá nebezpečí, které by ohrozilo veškerý pozemský život," vysvětloval robot. "Tento biosystém by mohl jednoho dne vyprodukovat spory schopné překonat kosmický prostor, které by pronikly jeho izolací. V tomto případě by Lamarckově biosystému nic nezabránilo, aby nezničil veškerý život na Zemi. Podle našich odborníků je tento systém genetický dravec, konzumující veškerou organickou hmotu s níž přijde do styku."

Mužík jakoby ho nevnímal. Tuto argumentaci slyšel již dříve, a to ne jednou. Nepřítomným pohledem se

díval na stříbrný porost na druhé straně okna a v koutcích očí se mu zatřpytily malé kapičky slz. Netruchlil nad sebou, ale nad osudem života, který na Lamarcku vytvořil.

"Čeho se vlastně na Zemi bojí?" zeptal se spíš sebe než robota. "Bojí se, že můj systém by se mohl stát inteligentním? Že by mohl být moudřejší a v každém ohledu lepší než lidé? Mají strach, že by je mohl nahradit?"

"Nevím, co je to 'bát se'", řekl robot. "Vím jen to, co mi bylo řečeno, a sice že z asterodiu Lamarck hrozí nebezpečí nákazy. Její následky by byly tak hrozné, že není možné dovolit, aby toto nebezpečí trvalo déle, než je bezpodmínečně nutné."

"Můj životní systém se nikdy nemůže dostat na Zemi!"

"Existuje nebezpečí, že by se v něm mohly vyvinout Arrheniovy spory."

"Arrheniovy spory!" ušklíbl se mužík. "Co vlastně takový Arrhenius mohl vůbec vědět? Vždyť zemřel před stovkami let! Jeho spekulace jsou naivní a směšné. Předpokládat, že nějaké mezihvězdné spory daly vznik životu na různých planetách! Vždyť neexistuje důkaz, že takové spory vůbec existovaly. Pokud ti, kteří tě vyslali, si vzali za záminku Arrheniovy spory, pak to jsou lháři a blázni!"

"Pokud by se váš biosystém dostal na Zemi, mohl by ji zničit," trpělivě trval na svém robot.

"Na Zemi je každý organismus jiný, ale všechny životní formy se vyznačují dvěma řadami chromozomů, z nichž každá je nositelem jiných genetických pochodů. Jedna určuje druh a tvar organismu, druhá ovlivňuje genetické faktory, které mohou také působit jako viry. Když organismus zestárne, tyto "virové chromozomy" převezmou od chromozomů zajišťujících

základní životní funkce kontrolu bílkovinné syntézy. Tím vytvářejí miliardy virových částic se zárodky dosud latentních chorob a jiných faktorů, které nakonec vedou ke smrti organismu. Takto uvolněné virové částice jsou neškodné - pokud se nedostanou do jiného životního systému, fungujícího na základě bílkovinné syntézy. Tam probíhá nákaza tak, že virové chromozomy se spojí s chromozomy napadnutého organismu a vytvářejí v těle hostitele řetězec změn. Celý proces trvá pouze několik hodin nebo dnů.

Každá forma této změny je zaregistrována různými skupinami chromozomů, kde zůstává jako latentní, nebo vstupuje přímo do virové genetických pochodů. Když je celý proces ukončen a dospělá forma organismu stabilizována, cyklus se uzavře. Základní vlastností vašeho biosystému je to, že jeho virus je schopen napadnout každý jiný živý organismus, a to bez ohledu, zda je její součástí nebo ne. Možnost imunity neexistuje."

Mužik ironicky přikývl. "Ty si myslíš, že víš všechno - o co jde a jak to funguje. Ale jen papouškuješ to, co ti bylo naprogramováno. Tví pánové mne obvinili z frankensteinského komplexu vytvářet obludu, která jen čeká, až bude moci zničit mne a dobýt Zemi. Copak nechápeš, jak je to směšné a dětinské?"

"Toto nebezpečí existuje," trval robot na svém.

"Nesmysl! Můj životní systém je vázán výhradně na vnitřek Lamarcka a neexistuje možnost jeho úniku. I kdyby pronikl na jeho povrch, okamžitě by zahynul. Žádný systém, i kdyby byl tak přizpůsobivý jako můj, nemůže přežít bez vody a bez vzduchu. Toho jsou schopni pouze roboti!"

"Pokud jste tvrdil ve svých zprávách, že vývoj Lamarckova biosystému je řízen a současně se dále zdokonaluje, bylo by chybou se tím spokojit a předpokládat, že jeho možnosti jsou nějak omezené. Nemůžeme vyloučit, že by našel nějaký způsob, jak se dostat z Lamarcku ven a přizpůsobit se podmínkám kosmu, v němž by se mohl rozptýlit,"

"Zase ten případ Arrheniových spor!" zavrčel mužik. "Jak? Řekni mi jen jak? Navíc, jak by mohl biosystém uzavřený v Lamarcku vyslat své spory na Zemi, a to proti tlaku slunečního větru, který je žene opačným směrem? Dokonce i ti idioti, kteří tě vyslali, musí vědět, že by cestovaly pryč od Země!"

"Nelze předvídat, jak se uvnitř

slunečního systému budou spory pohybovat," namítl robot. "Profesore Samarro, musím vás upozornit, že máme málo času. Podle svých instrukcí jsem uvedl v činnost zařízení, které ovlivní gravitační pole snižující hybnost asteroidu. Jakmile bude aktivován časový spínač, Lamarck se začne pohybovat po spirále směrem ke Slunci. Je tedy nutné, aby se kosmický člun odpoutal od Lamarcku dřív, než spínač zapojí gravitační pole, a musím také zajistit, abyste do něj nastoupil!"

"Nikam nepůjdu!"

"Musíte. Lamarck má být svržen do Slunce a proti tomuto rozhodnutí není odvolání. Nemůžete tady zůstat!"

"Není odvolání," zavrčel genetický inženýr. "Není odvolání, protože mi nedovolí se ozvat! To rozhodnutí je nespravedlivé a je motivováno pouze strachem - strachem z jakéhosi obludného strašidla. Nic jiného to není než pouze bláznivý, stupidní a patologický strach z něčeho, čemu nerozumějí. Zemi prý může ohrozit nějaká infekce! Vždyť už je tam dávno a jmenuje se strach! Strach nakazí vše a jeho druhá generace se jmenuje vražda!"

"Strach je přirozený obranný pud," poznamenal vykonavatel.

"Také nad tebou vynesli rozsudek smrti," připomenul mu inženýr.

"Přijímám to jako nutnost."

"Takže i já to mám přijmout jako nutnost? Ty jsi robot a nepřikládáš životu takovou hodnotu jako já. Nevadí ti, že je ti naprogramována smrt. Jsi pouhý stroj!"

"Ano," přikývl robot. "Jsem stroj."

Mužik pohlížel na skleněnou stěnu a potlačoval v sobě znechucení, frustraci - a strach. "Nepůjdu!" opakoval. "Tohle je můj život, celé moje dílo a všechno v co věřím. Nechci zemřít, ale také nechci, aby zemřelo mé dílo. Pro mne je nesmírně důležité. Stvořil jsem je, ale tomu ty stejně nerozumíš."

"Když myslíte," připustil vykonavatel. "Ale teď už musíte jít. Bylo mi nařízeno, abych zajistil, že přestoupíte na kosmický člun. Do hibernace vás musím uvést i za cenu, že použiji mírného násilí. Mám k tomu povolení, takže váš odpor nemá smysl."

Mužik se odvrátil od skleněné stěny a pomalu kráčet ke dveřím.

"Nedá se nic dělat," připomněl mu robot.

Samarra se zastavil a otočil se. "Musím ještě něco zařídit," řekl, "Udělám co chceš, ale musíš ještě chvíli počkat."

"Jak si přejete - co musíte udělat, udělejte. Ale musím vás požádat, abyste si pospíšil. Máme už jen málo času!"

Mužik opustil místnost a robotovy rudé oči se zahleděly na scénérii za skleněnou stěnou. Stál, jako by tiše přemýšlel, a pozoroval stříbrný porost. Uvnitř stříbrného pletiva i za ním byly i jiné organismy. Některé se pohybovaly, jiné zůstávaly v klidu. Vše vypadalo naprosto mírumilovně.

Robot se na to všechno díval, aniž by projevil jakoukoli zvědavost. Nezajímalo ho to.

Po necelých třech minutách se mužik vrátil. Nesl revolver, který byl tak těžký, že jej musel držet oběma rukama. Jeho paže byly tenké a ruce malé a jemné.

"Co chcete dělat?" zeptal se robot bez jakéhokoli vzrušení.

Mužikovy oči za brýlemi s tenkou obroučkou hleděly na robota podél hlavně pistole. Zřejmě neměl se zbraní dostatek zkušeností!

"Nepomůže vám, když mne zastřelíte," poznamenal robot.

"Proč by tě mělo zajímat, jestli střelím nebo ne?" Samarraův hlas zněl ostře a emotivně. "Jsi kov a nevíš co je to život. Zabíjíš, aniž bys věděl, co děláš!"

"Vím, co je to existovat," řekl robot.

"Ano, ty existuješ," ušklíbl se inženýr, "ale nic víc. Co je to život - nevíš. Také nevíš co znamená tamto!" Samarra ukázal na scénérii za velkým oknem. "Co to znamená pro mne a pro vědu! Ty chceš jen zabíjet, ničit život, ničit znalosti, ničit vědu, a to z pouhého strachu!"

"Odložte pistoli, profesore Samarro! Tím asteroid nezachráníte. Pokud mne zničíte, ohrozíte tím jen sám sebe. Bylo by to zbytečné gesto." Robotův klid byl přímo pobuřující.

"Všechno je marnost," mumlal profesor. "Jsem odsouzen a cokoliv udělám je jen ztráta času. Jsem mrtvý muž a ty jsi mrtvý robot. Ale to je ti jedno, že?"

Vykonavatel mlčel.

Mužik zamířil na jedno z robotových rudých očí. Po několik okamžiků muž a stroj zírali jeden na druhého. Robot bez zájmu sledoval, jak nejistý prst tiskne spoušť.

Ruka držící zbraň sebou škubla a zpětný náraz otřásl mužikovým tělem. Ozvala se ohlušující rána. Kulka se odrazila od kovového trupu a narazila na okno, aniž je prorazila.

"To bylo zbytečné," poznamenal robot, aniž by zvýšil hlas. Po výstřelu působil jeho klid jako výčitka. Malý muž znovu vypálil a lícni svaly se mu sevřely úsilím, jak se snažil, aby se mu netřásl ruce.

Kulka roztránila robotovo elektronické oko na drobné úlomky. Ocelový muž jako by zasténal a naklonil se. Na krátký okamžik vykompenzovalo jeho zařízení v dvoukloubových kolenou náraz projektilu a robot klesl do zvláštního zakloněného pokleku. Zasténání přešlo v ostré zachrčení a inženýr se zachvěl, když robotovo tělo dopadlo na podlahu.

Z robotova zničeného hlasového zařízení vycházel zvuky podobné chrčivému smíchu. Inženýr zíral zděšeně na zborcenou hromadu kovu, která již nebyla ani parodií lidské postavy. Najednou to byl jen mrtvý kov.

Mužik přistoupil k oknu a po vzoru pistolníků vystřelil od boku. Kulka se však odrazila od skla a zranila ho na stehně. Zbledl, zasténal, ale neupadl.

Vystřelil na totéž místo ještě třikrát. Po třetím výstřelu sklo popraskalo, ale stále ještě odolávalo. Inženýr cítil, jak mu z koutku očí kanou slzy a po stehně stéká krev.

Pažbou pistole znovu a znovu tloukl do skla. Prasklina se rozšiřovala, až nakonec část okna povolila. Rozšířit proražený otvor už nedalo mnoho práce. Využil umělé gravitace v laboratoři, aby ho stáhla k podlaze a odlehčil tak zraněné noze. V této poloze pak dále rozšiřoval spodní část proraženého otvoru, až ve skleněné zdi vytvořil dostatečně velký průlez, kterým se protáhl do světa svého biosystému. Tam, mimo dosah gravitačního pole, ho noha přestala bolet a celým tělem mu proběhl pocit opojného uvolnění.

Vdechovaný vzduch mu připadal daleko čistší a svěžejší než byla sterilní atmosféra jeho vlastního příbytku. Nic sice necítil, ale byl si vědom, že vzduchem, který vdechuje, a otevřenou ranou na noze mu do těla vnikají virové částice.

Odtáhl se od okna, aby nebyl v blízkosti zničeného robota, přičemž zjistil, že se pohybuje až překvapivě rychle, a to bez zvláštního úsilí. Okno představovalo svět, který vyslal vykonavatele, aby mu zničil jeho dílo, a tak se chtěl od něho vzdálit co nejdále.

Prodral se houbovitou hmotou záhadného charakteru a postupoval stále hlouběji do nitra stříbrného porostu, až narazil na další porost se zcela odlišnými vlastnostmi. Byla to směsice jakýchsi stromovitých útvarů, tvořených zkroucenými a rozvětvenými stvoly. Větve byly hladké a tvrdé jako sklo. Na jejich konci byl zvláštní kulatý útvar podobný oku.

Na první pohled se zdálo, že porost ustrnul, ale to bylo jen zdání. Bujel v něm život a vše rostlo. V Lamarckově biosystému nemohlo být nic strnulého a nic také neumíralo.

Inženýr zpozoroval v kulovitých útvarech na konci větví jakýsi zvláštní pohyb. Když se zastavil, aby tento jev prozkoumal, zjistil, že se tam pohybuje a převaluje něco jako točící se dým, což mohlo být cytoplazmické proudění. Povšiml si také temnějších míst, tvořených zřejmě buněčnými jádry a organelami. Dospěl k závěru, že kulovité útvary jsou vlastně živé prvky jakési kolonie nebo úlu a že stébla, která je nesou, jsou jejich dílem, vytvořeným z čistě nerostných substancí.

Prodíral se dál, přičemž se napůl vznášel nad nízkým porostem, až narazil na jiný druh rostlinstva, a pak opět na další. Rozbité okno již ztratil z dohledu stejně tak, jako sluneční baterie - jediné známky lidského zásahu do Lamarckova biosystému.

Byl sám - cizinec ve světě, který stvořil. Zastavil se a pomalu se snášel, až dopadl na koberec, tvořený zvláštními malými organismy, na němž zůstal vyčerpan ležet. Naslouchal tlukotu svého srdce a rozhlížel se kolem. Obdivoval zázraky, které byly dílem jeho geneticko-inženýrského umění.

Zmocnil se ho zvláštní tíživý pocit a hlava se mu zatočila podivnou závratí. Uvědomil si, že gravitační tlak v asteroidu zmizel a všude nastal stav beztlíže. To znamenalo, že bylo uvedeno do chodu zařízení, které mělo vrhnout Lamarcka do Slunce. Už neexistovala možnost, jak tomu zabránit.

To byl konec. On a jeho biosystém zahynou společně. Cítil, že mu není dobře a že se ho zmocňuje horečka. Jeho tělo se marně snažilo zmobilizovat obranné síly proti nákazám, které do něho vnikaly.

Povšiml si obrovité květiny, která zabírala daleko větší plochu, než každý z oněch houštinových porostů. Měla tak složitou strukturu, že vyrůstala v jakýchsi vrstvách. Nejnížší z nich vytvářely hustou spleť rovnoměrných světlebarevných úponků, podobných pletivu stříbrného porostu a jejich štíhlá vlákna byla spletena do polštářků různé síly. Nad ní byl volněji spletený koberec ze silnějších vláken, která byla tmavší, ale se stejně rovnoměrnou strukturou.

Vlákna se lehce pohybovala a zdálo se, že jsou velmi ohebná. Z této vrstvy vybíhaly do výše věžovité útvary malých kulovitých prvků, jejichž vertikální polohu zajišťovalo vnitřní pnutí.

Tyto kulovité útvary se nepřetržitě vytvářely pučením na vlákních základní tkáni. Ty, které se nacházely nejvýše, ztrácely soudržnost s mateřskou rostlinou a pomalu odplouvaly, pohupující se v mírném průvanu. Občas se některý z nich rozpadl na mrak malých, téměř mikroskopických částic.

Na opačné straně inženýr spatřil jiný mohutný porost, který se podobal stromu, nesoucímu plody podobné třpytivým drahokamům. Vyrůstal z jakéhosi záhonu tvořeného slizem, který byl součástí mokřiny. Tato mokřina by za normálních okolností musela nepříznivě ovlivňovat své okolí, pokud by nebyla součástí jednotného biosystému. Inženýr si všiml, že v bahně se pohybuje nazdařbůh tisíce čárkovitých tělísek.

Strom byl štíhlý a přes pokroucený růst a podivné větvení působil zvláštním půvabem. Větve byly průsvitné, ale na některých místech se nacházela čárkovitá tělíska zalitá do hmoty jako mouchy do jantaru.

Inženýr se nemohl ubránit dojmu, že podstatu stromu tvoří krystaly slizu. Na konci každé větve byl uvnitř tenké blány kulovitý útvar podobný drahokamu. V každém z těchto drahokamů, které se podobaly facetovým očím nějakého podivného tvora, se cosi pohybovalo.

Inženýr zíral, divil se a byl nadšen. Pak usnul a ve spánku zemřel.

Jeho tělo zaplavily viry. Prodraly se do buněk, vnikly do jejich jader, spojily se s chromozomy a zajistily si produkci bílkovin. Některé buňky totiž neodumřely naráz a určité životní procesy pokračovaly po určitou dobu i po smrti.

Viry zabíjely, ale současně budovaly a regenerovaly. "Cestující" chromozomy nesené viry se daly do složitého svatebního tance s čtyřiceti šesti chromozomy každé buňky lidského těla, jejíž DNA se chemicky měnila tak, jak se posouvaly báze a přetvářely geny.

Vznikaly nové genotypy, procházely mutacemi a množily se.

Zrod nového jedince, který jako bájný Fénix povstal z mrtvého těla Gabriela Samarry, nebyl nikterak snadný. V inženýrových genech bylo pro Lamarckovu biosféru mnoho nového, ale přestože neměla dosud schopnost "myslet" a "poznávat", začal v ní vznikat na biochemické úrovni proces "objevování".

Když pak Lamarckův biosystém absorboval "obludu", která do něho nečekaně vpadla z jiného světa, získal tím materiál pro nevídaný vývojový skok. Kdyby byl Gabriel Samarra tušil, co se stane, jeho radost by neznala mezí. Jako Bůh věnoval svému dílu ten největší dar - svou podstatu, svou moc a své nadšení. Stal se svým vlastním Prométheem, svým vlastním Kristem.

V návaznosti na chemickou proměnu začala i fyzikální změna. Tělo genetického inženýra se začalo rozpouštět a rozkládat. Nový tvor, který v něm rostl, se vyžíval nejen jeho masem, ale i tím, co z něho zůstávalo latentní. Proces, který probíhal v inženýrově těle, byl nepoměrně komplikovanější než primitivní způsob genetických změn, které inicioval, když začal vytvářet svůj biosystém. Avšak rychlost, s jakou se jeho biosystém vyvíjel, přispěla podstatně k urychlení těchto nevídaných změn, usnadnila je a zvýšila jejich účinnost. Nový tvor absorboval inženýrovo tělo a pozvolna se přibližoval k prvnímu z mnoha procesů vlastního dozrávání. Lidské tělo již zcela ztratilo svůj původní tvar. Obličej se změnil ve šklebící se lebku a jeho směšné brýle spočívaly nakřivo na jasně bílé přepážce rozpadlého nosu. Mozek v lebce již nebyl a také celá spodní část břicha zmizela. Nohy se změnilly na tenké prameny houževnatých svalů a z žeber zůstaly pouze malé výstupky spojené se zbytkem toho, co dříve bývalo páteří. Na místě, kde dříve bývalo srdce a plíce, zbyl nyní pouze organický prach.

Z tohoto zbytku těla se vynořil okřídlený tvor. Vzlétl a po způsobu kolibříků se chvíli vznášel na místě, jakoby zkoušel svou sílu. V poměru k tělu, byla jeho hlava neúměrně velká. Tvář byla vyzáblá, bez očí, přesto však v ní byl náznak lidského výrazu. Bez ustání se pohybovala, jako by tvor zkoumal neznámé vjemy, přičemž ze sebe vydával tichý zvuk, podobný chraptivému smíchu.

Pak se vzdálil od ostatků svého "otce" a ve velkých kruzích začal oblétnout podivný porost uvnitř Lamarcku. Nakonec si vyhledal stříbrný lesík u rozbité skleněné stěny a slétl na větev, kde se usadil a zmlkl. Nic nejedl, nakonec ani nebyl uzpůsoben k požívání potravy, protože se opět začal měnit v něco nového. Čekalo však na něho ještě mnoho změn a setkání s příbuznými tvory.

Zanedlouho začalo rostlinstvo z nitra Lamarcku pronikat průchodem, který pro něho inženýr připravil. Rostliny "prozkoumaly" laboratoř, knihovnu, kancelář i ložnici. Protahovaly se pod dveřmi a prolézaly klíčovými dírkami. Začaly růst na robotově těle, kde pohlcovaly umělé hmoty a syntetické bílkoviny. Začaly prozkoumávat i kov.

Na celém Lamarcku existovalo pouze jedno místo, kam se tak snadno nemohly dostat, a to byl vnější svět na druhé straně vstupního otvoru asteroidu. Nebyla v něm, ani trhlina, ani klíčový otvor.

Organizmy "hynuly" a znovu se "rodily". Bez ustání docházelo ke změně. Kolem kovových dveří průchodové komory i přímo na nich vyrůstaly nové druhy organismů, které nabyly schopnost vytvářet své buněčné stěny ze železa. S vytrvalostí vlastní rostlinám začaly rozkládat materiál průchodové komory.

V gravitačním poli Lamarckova obytného prostoru se mezitím vytvářely různé druhy okřídlenců. V jeho nitru se objevili první lezoucí tvorové. Zkoumali chemické pochody, experimentovali s chitinem, s kostmi a různobarevnou krví. Žili a hynuli v celých legionech, ale z jejich podivných orgánů vylézalo nové potomstvo. Svalové orgány pulzovaly a každý jejich pohyb svědčil o vynalézavosti životního systému, který byl Samarrovým dílem.

Ve vzduchu se vznášely milióny nepatrných organických tělísek, příliš lehkých, než aby je nepatrná gravitace přitáhla k zemi. Vzduch uvnitř asteroidu jich byl plný a jejich vliv na stříbrné porosty byl očividný.

V biosféře se vše bez ustání měnilo. Všude se něco pohybovalo, slučovalo a vzájemně do sebe pronikalo. Když životní formy uvnitř Lamarcku strávily tělo svého stvořitele, přešla do nich současně i jeho nesmírná ctižádost, která vedla k jeho bezpříkladnému mučednictví a jejíž podstatu biochemicky analyzovaly.

V měsících, které následovaly, se asteroid zvolna pohyboval po spirálovité dráze směrem ke Slunci. Prořal oběžnou dráhu Marsu, Země a Venuše, ale stále byl ještě desítky miliónů mil od Slunce, když se na vnější straně dveří výstupní komory začaly objevovat vlasové trhliny. Vnitřní dveře byly v té době již dávno zničeny, takže do kosmického prostoru začal unikat vzduch. Spočátku pozvolna, ale jak se na vnějších dveřích zvětšovaly trhliny, jeho únik byl stále rychlejší. Jako ostatně všechny organismy Lamarckova biosystému, tak i "pojídači železa" byli rychlí a výkonní.

Únik vzduchu se změnil v dravý vír, který vyrazil do vzduchoprázdna a strhl s sebou miliardy mikroskopických částic vyprodukovaných všemi možnými exotickými organismy Lamarckova systému.

Lamarckova hmota byla příliš malá, než aby mohla zabránit úniku atmosféry do kosmického prostoru. Vzduch se z něj vytrácel a s ním i unikající biočástice, takže na své stále se zužující letové spirále ke Slunci za sebou Lamarck zanechával dlouhou stopu šedého prachu.

Z každého miliónu mikroorganismů jich pouze několik mělo schopnost přežít a fungovat jako Arrheniovy spory - jenže těch miliónů bylo nesmírně mnoho.

Buňky, které se dovedly adaptovat na podmínky kosmického prostoru, byly pomalu hnány slunečním větrem s drahocenným nákladem nenasytných chromozomů od Slunce k oběžné dráze Země.

přeložil Miroslav Marian